

Landbruks- og matdepartementet
postmottak@lmd.dep.no

Vår dato 27.04.2015
Deres dato 23.01.2015
Vår referanse BE
Deres referanse 15/133

Høring: NOU 2014:15 Norsk pelsdyrhold - bærekraftig utvikling eller styrt avvikling

NHO Mat og Drikke og Sjømat Norge viser til NOU 2014:15 Norsk pelsdyrhold – bærekraftig utvikling eller styrt avvikling, som nå er på høring. NHO Mat og Drikke ønsker å avgi høringsuttalelse i anledning utredningen.

Utvalgets flertall går inn for bærekraftig utvikling av næringen, basert på at dagens velferdsutfordringer er overkommelige og at velferden for pelsdyr vil være ivaretatt dersom regelverket etterleveres, og de foreslåtte tiltakene særlig knyttet til dyrevelferd blir fulgt opp innen rimelig tid. Flertallet peker også på betydningen av at Mattilsynet oppfølging må skje raskt og hensiktsmessig ved avdekking av alvorlige brudd på regelverket, og at det har skjedd en forbedring av forholdene på norske pelsdyrfarmer de seneste årene.

NHO Mat og Drikkes og Sjømat Norges hovedsyn

NHO Mat og Drikke og Sjømat Norge støtter flertallets hovedanbefalinger. Vi vil i hovedsak fremheve følgende forhold:

- Reguleringen av alle næringer – også pelsdyrnæringen – må være forutsigbar, langsiktig og faktabasert. Det er vesentlig at denne næringen får stabile og forutsigbare rammebetingelser for å sikre verdiskaping og nødvendige investeringer i moderne produksjonsfasiliteter og tilrettelegging for et godt dyrehold.
- Det er viktig med gode reguleringer som sikrer seriøsitet og dyrevelferd, som må underbygges med godt, målrettet, effektivt og treffsikkert tilsyn. Det må slås ned på useriøse aktører fra Mattilsynets og veterinærmyndighetenes side. Mattilsynets og næringens samarbeide om bidrag til godt pelsdyrhold må stimuleres og videreutvikles.
- Pelsdyrnæringen er en konkurranseutsatt eksportrettet næring som i det vesentlige har sin produksjon i distriktene, og bidrar her både til sysselsetting og verdiskaping. Det er et selvstendig argument for å bidra til en bærekraftig utvikling av næringen.
- Pelsdyrnæringen er en viktig avtager av avfall fra både husdyroppdrett og fiskeoppdrett idet dette benyttes som fôr i pelsdyrproduksjonen. Det betyr at pelsnæringen bidrar til ressurseffektivitet som omfatter store deler av norsk animalsk

verdiskapning. Biprodukter og avfall fra animalsk produksjon (slakterier etc.) som ikke kan brukes til fôr til matproduserende dyr får en anvendelse og en positiv verdi.

- En avvikling av næringen vil således berøre andre næringer i uønsket retning.
- Avvikling av hele næringer gjennom forbud kan vanskelig forsvares med mindre det foreligger helt særlige forhold som skulle tilsi det. Vi kan ikke se at det foreligger noe faktamessig grunnlag som skulle tilsi avvikling av denne næringen. En eventuell avvikling vil utløse rett til erstatning fra staten i henhold til både Grunnloven og EMK

Pelsdyrnæringen – en verdiskaper i distriktene

Som en del av et åpent verdensmarked er pelsdyrnæringen utsatt for prissvingninger. Forutsigbare rammebetingelser er derfor viktig for videreutviklingen av en robust pelsdyrnæringen. I 2013 omsatte næringen for 500 millioner kroner, men i 2014 falt inntektene med 150 millioner kroner på grunn av flere faktorer, som blant annet en varm vinter i Russland og Kina. I dag er det 275 pelsdyrgårder i Norge, som for det meste drives som mann og kone-bedrifter.

Norske skinn omsettes på skinnauksjonene i Helsingfors og København, og oppnår her de beste prisene. Dette skyldes høy kvalitet, som i tillegg til tykkelse, lengde mv. på pelsen, oppnås gjennom svært liten grad av skader på grunn av bitt og rift på/i skinnene. Dette tilsier høy kvalitet også i dyreholdet.

Norsk pelsdyrnæring har den senere tid hatt en betydelig fornyelsesprosess med mange nye produsenter, til tross for debatten om næringens fremtid i samfunnsdebatten. Norske pelsdyrbønder har investert store summer under gjeldende rammebetingelser, hvor næringen har blitt pålagt å foreta betydelige investeringer som følge av nye forskriftskrav. Dette legger til rette for en fortsatt utvikling av en bærekraftig verdiskaper i distriktene, ikke nedbygging

Pelsdyrnæringen – en del av verdikjeden i fiskeri og slakteriindustrien

Næringen har rikelig tilgang på råstoffer fra fiskeri- og slakteriindustrien. Med gode og forutsigbare rammebetingelser kan verdiskapningen på grunnlag av denne råstoffresursen økes.

Det er her tale om biprodukter og avfall fra animalsk produksjon (slakterier etc.), som ikke kan brukes til fôr til matproduserende dyr. Gjennom bruk som pelsdyrfor får dette en anvendelse og en positiv verdi. Alternativet er ofte destruksjon som både vil innebære kostnader og i noen tilfeller miljøproblemer. Slik bidrar pelsdyrnæringa til bedret inntjening og økonomi i animalsk produksjon i tillegg til den verdien som ligger i pelsproduktene.

Norsk pelsdyrnæring har også lange tradisjoner for å stå som mottaker av biprodukter og ensilasje (særlig av dødfisk) fra norsk sjømatnæring. Selv om sjømatnæringen har klare ambisjoner om å økende grad å selv nyttiggjøre seg biprodukter til ulike verdifulle marine produkter, vil det kunne være situasjoner også i fremtiden hvor pelsdyrnæringen er en viktig avtaker. Både økonomisk og miljømessig synes dette å være en fornuftig anvendelse, ikke minst for ensilasje fra dødfisk som ikke har mange alternative anvendelsesområder.

Pelsdyrnæringen blir dermed en viktig og systemintegreert brikke i all norsk mat- og bioproduksjon.

Seriøsitet og dyrevelferd

Det er i de senere år blitt innført skjerpede krav til næringen knyttet til dyreholdet for å bedre dyrenes livsutfoldelse og levestandard, og for å hindre rømming. Dette er utelukkende positivt. Selv om det også i denne - som i de fleste andre næringer - kan finnes aktører som driver useriøst, er vårt klare inntrykk at de fleste av dagens aktører følger gjeldende forskriftskrav. Næringens organisasjoner samarbeider både med tilsynsmyndigheter, forskningsmiljøer og leverandører om ulike tiltak for å styrke de seriøse aktørenes muligheter til god og bærekraftig drift. Samtidig arbeides det for at tiltakene skal bidra til at useriøse aktører enten endrer atferd eller fjernes fra bransjen. Her har tilsynsmyndighetene en svært viktig rolle.

Avslutning

Beslutningen om norsk pelsdyrnærings fremtid bør i så stor grad som mulig tas med bakgrunn i rasjonelle, faglige argumenter og ikke følelser. NHO Mat og Drikke og Sjømat Norge mener at utvalgets utredning gir et godt faktabasert grunnlag for en videreutvikling av pelsdyrnæringen i Norge.

Med vennlig hilsen

NHO MAT OG DRIKKE

Gaute Lenvik (Sign.)
Adm. direktør

SJØMAT NORGE

Geir Ove Ystmark (Sign.)
Adm. direktør